Univerzitet u Banjaluci Elektrotehnički fakultet Katedra za opštu elektrotehniku Digitalna obrada signala

Vježba 5. Wavelet transformacija

MATLAB i Wavelet Toolbox

Naredbom wavemenu pokreće se grafički interfejs za Wavelet Toolbox. Iz menija koji se dobija moguće je pristupiti različitim grafičkim alatima koji su implementirani u Wavelet Toolboxu.

Jednodimenzionalna kontinualna wavelet transformacija je implementirana funkcijom ${\tt cwt}$.

```
coefs = cwt(s, scales, 'wname', 'plot')
Izračunava kontinualnu wavelet transformaciju datog signala:
```

- s vektor odmjeraka signala koji se analizira,
- scales vektor u kojem se nalaze realne i pozitivne vrijednosti skale na kojima se vrši analiza,
- 'wname' ime waveleta koji se koristi u analizi,
- 'plot' ukoliko je zadat ovaj parametar crta se *skalogram* signala. Boja piksela zavisi od magnitude wavelet koeficijenata i upotrebljene kolor-mape. Alternativno, moguće je zadati i vrijednost '3Dplot' u kom slučaju se skalogram crta kao površ u 3D prostoru.
- coefs matrica koeficijenata wavelet transformacije. Vrste ove matrice odgovaraju koeficijentima na različitim skalama, a kolone odgovaraju različitim pomacima waveleta.

colormap(map)

Izbor aktivne kolor-mape. Kolor-mapom se definiše preslikavanje između skupa brojnih vrijednosti i skupa boja. U MATLAB-u je predefinisano više kolor-mapa, a moguće je i kreiranje novih. U ovoj vježbi koristićemo 'jet' kolor-mapu koja se aktivira naredbom colormap(jet).

Zadatak

Kontinualna wavelet transformacija

1. Korištenjem grafičkog interfejsa za Wavelet Toolbox upoznati se sa familijama waveleta. Iz menija koji se dobije izabrati **Wavelet Display** i pregledati neke od waveleta koji su ugrađeni u Wavelet Toolbox. Obratiti pažnju na Mexican hat (mexh), Gausov (gaus), Haarov (haar) i Daubechies (db) familiju.

- 2. Dat je signal $x(t) = cos(2\pi 100t)$. Generisati odmjerke ovog signala na intervalu t=0 do t=100ms sa frekvencijom odmjeravanja 16kHz. Nacrtati signal korištenjem naredbe plot.
- 3. Pomoću MATLAB-a izračunati kontinualnu wavelet transformaciju signala iz tačke 2. korištenjem Mexican hat waveleta na skalama od 1 do 128 i nacrtati njegov skalogram kao 3D površ i kao sliku u kojoj su bojama kodirane magnitude koeficijenata. Upotrebiti 'jet' kolormapu. Na kojim skalama se "vidi" ovaj signal?
- 4. Dodijeliti 200. odmjerku signala iz tačke 2. vrijednost 20. Nacrtati signal korištenjem naredbe plot.
- 5. Pomoću MATLAB-a izračunati kontinualnu wavelet transformaciju signala iz tačke 2. korištenjem Mexican hat waveleta na skalama od 1 do 128 i nacrtati njegov skalogram kao 3D površ i kao sliku u kojoj su bojama kodirane magnitude koeficijenata. Upotrebiti 'jet' kolormapu. Na kojim skalama se "vidi" ovaj signal?
- 6. Uočiti kompromis između dobre rezolucije u vremenu i frekvenciji na različitim skalama. Imajte u vidu da na skalogramu ne postoji frekvencijska osa već osa sa skalama.
- 7. Izdvojiti koeficijente koji odgovaraju skalama 1 i 41 i nacrtati ih. Šta se može uočiti?
- 8. Generisati odmjerke signala:

 $x_{1}(t) = \cos(2\pi 100t)$ $x_{2}(t) = \cos(2\pi 200t)$ $x_{3}(t) = \cos(2\pi 500t)$ $x_{4}(t) = \cos(2\pi 1000t)$

na intervalu t=0 do t=100ms sa frekvencijom odmjeravanja 8kHz. Formirati novi signal konkatenacijom ova četiri signala. Dobija se signal čija frekvencija se skokovito mijenja. Nacrtati signal korištenjem naredbe plot.

- 9. Pomoću MATLAB-a izračunati kontinualnu wavelet transformaciju signala iz tačke 8. korištenjem Mexican hat waveleta, na skalama od 1 do 64 i nacrtati njegov skalogram kao 3D površ i kao sliku u kojoj su bojama kodirane magnitude koeficijenata. Upotrebiti 'jet' kolormapu. Na kojim skalama se "vidi" ovaj signal?
- 10. Uporediti ovaj skalogram sa spektrogramima istog signala koji se dobijaju korištenjem Hemingovih prozora dužine 16 i 128. U čemu se ogleda prednost korištenja skalograma?

Diskretna wavelet transformacija

- Korištenjem grafičkog interfejsa Wavelet Toolboxa upoznati se sa izračunavanjem i mogućnostima primjene diskretne wavelet transformacije. Iz menija izabrati Wavelet 1-D, a zatim File > Example Analysis > Noisy Signals – Constant Noise Variance > Noisy Doppler. Iz menija Display mode izabrati Separate Mode. U ovom modu prikazane su aproksimacije i detalji signala na svim nivoima dekompozicije kao i koeficijenti wavelet dekompozicije signala.
- 2. Posmatrati aproksimacije i detalje signala. Šta se dešava sa šumom na različitim nivoima dekompozicije. Kako se ovo može iskoristiti za uklanjanje šuma iz signala? Da li je istovremeno primjetan neki negativan efekat?

- 3. Izaberite sada De-noise da biste dobili Wavelet 1-D De-Noising prozor. U ovom prozoru su prikazani koeficijenti detalja DWT i automatski određeni pragovi koji se koriste za uklanjanje šuma. Kliknite na De-noise dugme. Dobijaju se prikazi originalnog i filtriranog signala. Očigledno, šum je, u određenoj mjeri, uklonjen. Da li je i dalje primjetan negativan efekat uočen u tački 2? U kojoj mjeri? Komentarisati.
- 4. Promijenite pragove na nekim od nivoa detalja i posmatrajte njihov uticaj na filtrirani signal. Komentarisati.